

Bijlage I – Concrete opmerkingen t.a.v. het WAS 2026

■ Onderscheid sport- en speeltoestel

- Kwalificatie sporttoestel, mede beïnvloed door:
 - Informatiebord aanduiding ‘sporttoestel’:>concreet voorstel: met de branche beleid/best practises rondom tekst/vormgeving informatiebord uitwerken.
 - Inrichting/scheiding van de ruimte. Niet enkel door hekken, maar ook door “sighting/landscaping”.
- Omdat sport en spel nauw verbonden zijn met elkaar, is het gewenst dat tot uitdrukking wordt gebracht dat een spelelement in de sport niet automatisch leidt tot toepassing van het WAS. Dat brengt te veel onzekerheid met zich mee zo blijkt uit terugkoppeling van de achterban. Ons inziens behoort een toestel dat voor de sportbeoefening bestemd is niet meteen van kleur te verschieten indien er incidenteel van gebruik is gemaakt op een manier die kwalificeert als ‘spelen’ i.p.v. sporten.

Concreet voorstel: De kwalificatie als sporttoestel niet enkel bij ‘uitsluitend voor de sport gebruikte toestellen’, maar ‘voor de sport bestemde en hoofdzakelijk voor de sport gebruikte toestellen’ (zoals dit ook nu in de reikwijdtenotitie staat beschreven).

- Er zullen geregeld discussies plaatsvinden. Niet gewenst is dat Aki’s hierin de keuze maken. Zij hebben immers een direct commercieel belang om een toestel te kwalificeren als speeltoestel i.p.v. sporttoestel.

Concreet voorstel: Commissie instellen bestaande uit NVWA +branche-experts dan wel een ‘Helpdesk NVWA’ t.a.v. kwalificatievragen rondom ‘speel of sporttoestel’

- Vast format indiening aanvraag
- Gepubliceerde uitspraken > database opbouwen
- Kan beleid publiceren

■ Geen categorie ‘actieve speeltoestellen’

- Geen categorie ‘actieve speeltoestellen’. Dit gaat het WAS onnodig complex maken. De thans beoogde kwalificatiecriteria lijken eenvoudig vast te stellen, maar zijn dat allerm minst: Voor verschillende normen gelden namelijk geregeld verschillende meetcriteria. Zo wordt de 3 meter valhoogte op grond van de NEN-1176:2017 anders gemeten dan de valhoogte op basis van de norm voor klimmuren NEN -12572:2017.
- De gestelde harde grenzen o.b.v. hoogte en snelheid raken bovendien niet de essentie, te weten verdergaande veiligheidsmaatregelen bij risicovollere speeltoestellen. Indien het gewenst is om periodieke keuring van bepaalde toestellen wettelijk te borgen biedt artikel 9 lid 5 van het huidige WAS-besluit daar al ruimte voor. Per ministeriële regeling kunnen nu al toestellen worden aangewezen. Dan kan per type toestel worden beoordeeld of een wettelijk

verplichte periodieke keuring nodig is en wat die ‘periode’ dan zou zijn. Ons inziens is de wettelijke verplichting echter niet nodig. Uit de beheerdersverplichting volgt immers al dat het toestel veilig moet worden gehouden en daartoe ook de benodigde inspecties geschieden. In de praktijk zijn veelal dagelijkse inspecties en dagelijks onderhoud door de beheerder en periodieke inspecties door een externe competentie partij of de fabrikant. Voorts wordt opgemerkt dat wijzigingen en ingrijpende reparaties reeds nu al dienen te worden gemeld bij de AKI.

- Voorts wordt opgemerkt dat verplichte jaarlijkse inspectie door een AKI niet in verhouding staat met de lage incidentiecijfers. Voor zover periodieke keuring zou worden voorgeschreven, zou niet moeten worden verplicht dat dit door een AKI geschiedt.
- **Inhoud van de keuring**
 - De wijze waarop een typekeuring van in serie geproduceerde toestellen wordt verricht, werkt niet voor stukskeuring van unieke ontwerpen. Concreet voorstel: er dient apart beleid te komen voor stuks-keuring. Dat beleid dient tenminste te omvatten:
 - Toestellen dienen primair te worden gekeurd a.d.h.v. de daarvoor specifieke ISO/EN/NEN normen (inbegrepen specifieke technische richtlijnen) voor bepaalde soorten toestellen. Daarvoor dient het normregister te worden bijgewerkt (zie art. 10 en bijlage V van de Warenwetregeling-AS).
 - Art 6 lid 2 WAS dient te worden gehandhaafd en uitgebreid: als een toestel aan de norm voldoet, wordt het vermoed WAS conform te zijn. Niet aanvullend op de norm keuren/toetsen tenzij AKI/NVWA bewijst dat er een gevaar voor de veiligheid is. Dat bewijs behoort geen theoretische exercitie of reactie op een enkel incident te zijn, maar kwantitatief bewijs zoals ‘incidentiecijfers per 1000 gebruikersuren (de internationale benchmark).
 - Opnemen in het WAS dat afwijking van een onderdeel van de norm is toegestaan indien is aangetoond dat afwijking veilig is (aan te tonen met een risico-inventarisatie en eventueel een beheersmaatregel.) Daarbij dient een proportionaliteitstoets te gelden mede op basis van beoogd gebruik dat anders is dan het uitgangspunt van de norm (bijvoorbeeld: de norm is geschreven voor gebruik door alle leeftijden > maar bij het ontworpen toestel wordt enkel gebruikt vanaf een bepaalde leeftijd door de fabrikant toegestaan).
 - Beleid rondom herkeuring door AKI bij structurele wijzigingen (ingrijpende reparaties en wijzigingen, toevoegingen) dient te worden herzien. Dit heeft tot op heden weinig aandacht gehad in de besprekingen terwijl dit in de praktijk wel een belangrijk punt is. Wij stellen voor een afspraak op een locatie (hoogteparcours of ander toestel) tezamen met u en een vertegenwoordiger van een AKI in te plannen om te bespreken wat wel en wat niet als een wijziging of ingrijpende reparatie wordt gezien c.q. wat meldingswaardig is en hoe die procedure eruit zou moeten zien.
- **Aangewezen instellingen/ AKI's**
 - Gewenst is dat AKI's niet alle type speeltoestellen of attractietoestellen behoeven te kunnen keuren. Er moet ruimte worden gecreëerd voor AKI's die gespecialiseerd zijn

in het keuren van specifieke attracties of speeltoestellen (dus bijvoorbeeld een AKI die enkel hoogterparcours kan keuren).

- De AKI dient geaccrediteerd te zijn bij de RvA voor de scope waarvoor de AKI wenst te worden aangewezen.
 - Accreditatie bij RvA dient de volledige scope van een (indien van toepassing specifieke) norm te bestrijken (dus niet accreditatie op basis van slechts één specifiek onderdeel/paragraaf van een norm).
 - Beleid ten aanzien van toepassing ISO 17020 en ISO 17065 te herzien. Nadere uitwerking en bespreking vereist. Onderscheid tussen typekeuring en stukskeuringen aanbrengen.
 - Proces om geaccrediteerd en aangewezen te worden moet eenvoudiger gemaakt worden. Een Ministerie kan hierover speciale afspraken maken met de RvA.
 - Op basis van bovenstaande voorstellen, moet het eenvoudiger worden om als AKI voor specifieke keuringsdomeinen aangesteld en geaccrediteerd te worden. Daarentegen moeten er geen concessies worden gedaan aan de inhoudelijke deskundigheid/kwaliteit van een AKI voor een bepaald keuringsdomein. Het uiteindelijke doel is om een competente keurmeester de keuring te laten verrichten.
 - Voor sommige toestellen zijn er (nog) geen gepubliceerde specifieke normen of gepubliceerde technische richtlijnen, maar zijn er wel interne technische richtlijnen in de branche opgesteld die relevant zijn. Het ministerie dient via een bepaling in het WAS ruimte te creëren om hier rekening mee te houden.
 - AKI's hebben vaak niet door dat ze onder de AWB vallen en daar allerlei plichten bijhoren. In het WAS dient te worden benoemd dat AKI-besluiten vallen onder de Algemene wet bestuursrecht. Tevens dient het ministerie zorg te dragen voor adequate voorlichting, opleiding en toetsing op dit domein, zeker ook voor nieuwe AKI's.
- **Overgangsregeling**
- Het ministerie dient een overgangstermijn van tenminste 2 jaar na inwerkingtreding op te nemen in het WAS. Dat lijkt een lange periode, maar dat is noodzakelijk om partijen de ruimte te geven om AKI te worden, bestaande AKI's de ruimte te geven om bij te scholen en zich te laten accrediteren en de branche de tijd om daarna gebruik te maken van die inspecteurs. Een dergelijke termijn is bij de omzetting van EU-richtlijnen in nationale wetgeving bovendien ook niet ongebruikelijk.
- **Inspraak en afstemming met AKI's**
- De NVWA is de officiële toezichthouder, niet de AKI's. Derhalve dient de NVWA de verantwoordelijkheid te nemen voor de interpretatie van normen en afstemming van de keuringspraktijk. De AKI besluitenlijst dient dus een NVWA besluitenlijst te worden. Die kan zijn ingegeven door input van AKI's, maar er dient te worden vastgelegd dat daarbij ook de branche wordt geconsulteerd.
 - De NVWA-besluiten procedure dient te worden uitgeschreven (zoals reeds door het Ministerie voorgenomen) inclusief consultatieplicht en bezwaarmogelijkheden
 - NVWA-besluiten worden in overleg met de markt gemaakt. Specialisten vanuit de marktvertegenwoordiging doen mee met het AKI-overleg, bij voorkeur inspraak, maar tenminste marktconsultatie.

- Bij interpretatie over gepubliceerde normen dient eerst de internationale normcommissie te worden geraadpleegd.
- AKI's verbieden het om keuringsrapporten te delen of openbaar te maken. Het WAS dient dergelijke contractuele clausules te verbieden.
- Een onafhankelijke voorzitter zit bij het 'AKI-overleg' om procedures te waarborgen.
- **Rol van NVWA en Handhavingsbeleid bij geconstateerde tekortkomingen**
 - De NVWA dient niet enkel als handhaver, maar ook voorlichter op te treden. Dat betekent dat ze regelmatig beleid publiceren op basis van opgedane ervaringen en met de marktvertegenwoordiging om tafel zitten c.q. de dialoog aangaan. (vergelijkbaar met hoe andere toezichthouders dat inkleden.)
 - In het WAS dient nogmaals te worden opgenomen dat handhavingsmaatregelen proportioneel zijn en er rekening wordt gehouden met gevolgen voor de ondernemer.
 - Opnemen in het WAS dat sluiting een uiterste maatregel is die pas aan de orde zou moeten zijn indien de NVWA aannemelijk kan maken/bewijzen dat er een acuut en ernstig gevaar is voor de veiligheid. Anders zouden een waarschuwing of bij herhaalde overtreding een last onder dwangsom moeten volstaan.
- **Nadere verduidelijkingen t.a.v. het Besluit**
 - Het WAS moet niet streven naar "absolute veiligheid" maar balans creëren tussen risico en bezwaarlijkheid van de veiligheidsmaatregelen.
 - De AKI dient een proportionaliteitstoets uit te voeren indien ze verdergaande maatregelen vergen dan de reeds genomen maatregelen.
- **Geen terugwerkende kracht**
 - Het voorstel dient geen terugwerkende kracht te hebben. Dus geen verplichte (ingebruikname)keuring door AKI's voor reeds geplaatste toestellen. Bij toevoegingen, wijzigingen en ingrijpende reparaties van bestaande toestellen dient een overgangstermijn voor bestaande toestellen van 5 jaar te gelden. Hierover is nog geen overleg gevoerd en lijkt ons een online meeting zeer waardevol om dit punt nader uit te werken.